

www.solboe.no

advokat/partner Torkjell Solbø
e-mail : ts@solboe.no

daglig leder/partner Birgitte B. Solbø
e-mail: bbs@solboe.no

advokat Magnus Frøysaa
e-mail: mf@solboe.no

advokat Knut Ditlev-Simonsen
e-mail: kds@solboe.no

adv.flm. Akmal Mohammad
e-mail: akm@solboe.no

adv.flm. Erik Johansen
e-mail: ej@solboe.no

saksbehandler Mariann Solbakk
e-mail: ms@solboe.no

resepsjonist Sheron Ann Mendis
e-mail: sam@solboe.no

Faglig leder/bevillingshaver:
Choice Eiendomsmegling A/S
Oslo Pensjonsforsikring A/S

Ansvarlig advokat: Torkjell Solbø

Norsk Forening for Angelmanns Syndrom

Deres ref.:

Vår ref.:
1085/ts

Slependen, 14.04.2010

Særfradrag for store sykdomsutgifter

1. Generelt

Særfradrag for store sykdomsutgifter kan man få dersom man har store merkostnader på grunn av egen eller forsørget persons varig sykdom eller svakhet, jf. skatteloven § 6-83. Med "varig" sykdom menes at sykdommen har vart i minst to år, eller at man må regne med at den varer i minst to år. Krever du særfradrag, må du som vedlegg til selvangivelsen ha en legeattest som konkluderer med varig sykdom, og som sannsynlig gjør årsakssammenhengen mellom sykdommen og de utgiftene du krever særfradrag for. Kostnadene må kunne dokumenteres eller sannsynliggjøres.

Skatteetaten vurderer kravet i hvert enkelt tilfelle. Det må sannsynliggjøres årsakssammenhengen mellom sykdommen og de merkostnader som er pådratt som følge av denne. Det er ingen begrensninger oppover for hvor store utgifter som kan godkjennes.

Har du et familiemedlem med Angelmanns Syndrom kan store sykdomsutgifter trekkes fra når selvangivelsen skal fylles ut. Vilåret er at det kan sannsynliggjøres at utgiftene skyldes sykdommen. Særfradrag er fradrag for nødvendige ekstrautgifter, som du har fått på grunn av sykdommen. Det er viktig å kunne dokumentere utgiftene. Ta derfor vare på kvitteringer!

Det gis ikke særfradrag for kostnader som også andre normalt har, uten å ha tilsvarende sykdom eller svakhet. Når du krever særfradrag plikter du å legge legeattest ved selvangivelsen. Har du tidligere fremlagt legeattest som viser at sykdommen er kronisk, behøver du likevel ikke å legge frem legeattest for hvert år du krever særfradrag. Angelmanns Syndrom regnes som en slik kronisk sykdom.

Rett til særfradrag følger av skatteloven § 6-83. Særfradrag er ikke forhåndsutfyllt i selvangivelsen. Skattyter må derfor korrigere den ferdigutfylte selvangivelsen, og selv sette opp beløpet som kreves fradragsført. Beløpet føres inn i selvangivelsen post 3.2.10.

2. Beløpsgrense:

De samlede merkostnadene som følger av sykdommen må overstige kr. 9 180,-, pr. inntektsår, for at det skal gis rett til særfradrag. Er vilkårene til stede, og du kan dokumentere høyere utgifter enn det, har du rett på fradrag for de utleggene du faktisk har hatt, dvs. fradrag fra første krone.

Forsørger du barn som lider av en varig sykdom eller svakhet, kan du få særfradrag for merkostnader til tilsyn dersom kostnadene ikke er trukket fra som kostnader til pass og stell av barn, se selvangivelsen post 3.2.10 (foreldrefradrag). Slike kostnader kan trekkes fra selv om de er lavere enn kr 9 180,-.

Har du eller noen du forsørger andre fradragsberettigede sykdomskostnader, kan disse også trekkes fra hvis de sammen med tilsynskostnadene utgjør minst kr 9 180,-. Er samlede sykdomskostnader lavere enn kr 9 180, gis det bare særfradrag for merkostnader til tilsyn.

Forsørgelse foreligger når du dekker en ikke ubetydelig del av personens ordinære levekostnader, jf. Skatteloven § 6-83. Det er ikke lenger avgjørende om skattyter er å anse som forsørger etter reglene om klassefradrag. Forsørgelse vil typisk være knyttet til underhold av egne barn, men det er ikke begrenset til kun å gjelde for slike tilfeller. Forsørgelse av foreldre eller andre uten egen forsørgerevne, kan også dekkes av begrepet og således gi rett på særfradrag for forsørgeren. Det er ingen aldersgrense knyttet til den som forsørges. For foreldre med barn som lider av Angelmanns Syndrom vil forsørgelse måtte påregnes livet ut. Når offentlige trygdeytelser, og andre stønadsordninger dekker den enkeltes

levekostnader, vil forsørgelsesbyrden bortfalle, men dette må vurderes konkret for det enkelte tilfelle. Det er realitetene som skal være avgjørende for vurderingen av om der foreligger forsørgelse i lovens forstand.

3. Hvilke kostnader kan gi rett til særfradrag:

Det gis fradrag for alle merutgifter som direkte eller indirekte er påført skattyter på grunn av sykdommen/svakheten. I dette ligger at det må dreie seg om en kostnad som ikke hadde påløpt, eventuelt ikke hadde vært så stor, dersom sykdommen/svakheten ikke forelå.

Bare de merkkostnader som likningsmyndighetene finner det overveiende sannsynlig at du har hatt, som følge av sykdommen, gir rett på særfradrag. Standardiserte satser og skjema utarbeidet av interesseorganisasjoner for spesifisering av merkostnader til en bestemt sykdom, er ikke uten videre tilstrekkelig for å dokumentere/sannsynliggjøre kostnadene. Det er imidlertid et grunnleggende forvaltningsrettslig prinsipp at like tilfeller skal behandles likt. Skatteetaten skal utøve et likt skjøn ved avgjørelsen av enkeltsaker. Derfor kan det være av sentral betydning å påvise ligningspraksis, som kan henføres til andre i lignende situasjon.

Som kostnader ved varig sykdom/varig svakhet regnes direkte kostnader (medisin- og legekostnader mv.), indirekte kostnader (transportkostnader, merkostnader ved forhøyet forsikringspremie mv.), merkostnader ved fordyret kosthold (kostbar diett), og kostnader til tilsyn, pleie og hjelp i huset. Også kostnader til å besøke den syke regnes med når det er ektefelle eller forsørget barn som er varig syk.

Generelt kan særfradraget avgrenses mot kostnader du ville hatt uavhengig av sykdommen. Utlegg du ville hatt uavhengig av sykdommen gir ikke rett til særfradrag. Her kan det oppstå en rekke tvilstilfeller, som kan gå i skatteyters disfavør. Eksempler på slike grensetilfeller finner vi gjerne der kostnaden resulterer i en verdiøkning på skatteyters hånd. Dette vil typisk være tilfelle der det kreves fradrag for ombygging og tilpasninger innomhus, oppgradering av utomhusområder og andre tiltak som resulterer i en verdiøkning av skatteyters faste eiendom. Andre tvilstilfeller kan være utlegg som det er mer uklart om er en merkostnad som følge av sykdommen, for eksempel leiebil framfor offentlig kommunikasjon på ferie.

Har du mottatt tilskudd fra det offentlige til dekning av kostnadene ved den aktuelle sykdommen eller svakheten, og tilskuddet er skattefritt (f.eks. grunnstønad eller hjelpestønad), skal tilskuddet redusere kostnadene.

Utlegg til behandling, pleie eller opphold på institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell utenfor offentlig norsk helsevesen gir bare rett til særfradrag dersom tilsvarende behandling, pleie eller omsorg ikke kan tilbys av norsk helse- og sosialvesen, og tilbudet vurderes som faglig forsvarlig.

3.1 Typetilfeller som gir fradragsrett:

1. Nødvendige medisiner som ikke er på blå resept, evt. egenandel.
2. Egenandel til de statlige behandlingsreisene til utlandet
3. Egenandel for opphold på en opptreningsinstitusjon i Norge
4. Egenandeler til behandling hos for eksempel leger og fysioterapeuter som har avtale med det offentlige
5. Egenandel hjelpemidler
6. Reiseutgifter knyttet til slik behandling
7. Egenandeler på opptreningsinstitusjon
8. Egenandeler til hjemmehjelp og medisiner som ikke dekkes gjennom trygdereglene
9. Utgifter til bleier, våtservietter og lignende forbruksmateriell, når den pleietrengende er over bleietrengende alder.
10. Ekstraordinær klesslitasje og sengetøy (evt. fratrukket grunnstønad). SIFO modellen gir en veiledende norm for "normale" utgifter mv., se www.sifo.no.
11. Ekstraordinær slitasje (vedlikeholdsbehov) innomhus, utover ordinær oppgradering av bolig.
12. Ekstraordinære kostnader som følge av tilpasninger/tiltak innom- /utomhus, utover markedsmessig verdiøkning.
13. Kostnader til tilleggsoppvarming som følge av at innetemperatur, i rom den funksjonshemmede skal oppholde seg må være høyere enn det som ellers er "normalt". (skjønsmessig fastsatt som ekstrautgift med 10 % av totale utgifter). For nærmere informasjon, se www.enova.no
14. Utgifter til hjelpemidler som er nødvendige for å fungere best mulig i dagliglivet (eksempelvis hjelpemidler for avlastning, opptrening og funksjon).
15. Ombygging av bolig/tilrettelegging (vanskelig grensedragning, forutsetter grundig dokumentasjon)
16. Kjøring til behandling, lege, sykehus. Satsen som skal brukes pr. km er kr. 1,40. Mottas grunnstønad for dette, skal det kun føres opp kjøring utover den mottatte summen.
17. Parkering ved sykehus, lege, behandlingssted, trening. Passering i bomringen.
18. Hjelp i hjemmet dersom sykdommen skaper et ekstraordinært behov for slik avlastning. Skatteyter kan betale hjelpere, som for eksempel naboer, opp til kr. 2 000 pr. person skattefritt pr. år, uten at det må oppgis til myndighetene. Øvre grense før man må betale arbeidsgiveravgift er 50 000 kroner.

19. Ekstraavgifter til oppvarming, økte strømavgifter (skjønnsmessig fastsatt som ekstraavgift med 10 % av totale avgifter)
20. Ombygging av bolig/tilrettelegging (vanskelig grensedracting, forutsetter grundig dokumentasjon)
21. Slitasje på klær og sengetøy (evt fratrukket grunnstønad)
22. Kommunikasjon
23. Taxi (evt fratrukket grunnstønad)
24. Spesialsko/såler
25. Spesialnattøy
26. Avgifter til tilsyn/avlastning
27. (utover foreldrebetaling og fratrukket evt hjelpestønad)
28. Forhøyet forsikringspremie

Vær oppmerksom på at du ikke får fratrukket dersom du mottar grunnstønad for samme avgift. Skulle avgiftene dine være større enn hva grunn- og hjelpestønaden dekker, kan det likevel være aktuelt å kreve særbetaling for det overskytende.

3.2 Typetilfeller som ikke gir betalingsrett (grensetilfellene):

Det er viktig å være oppmerksom på at kostnader ved behandling, pleie eller opphold i institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell utenfor offentlig norsk helsevesen, bare gir rett til særbetaling dersom tilsvarende behandling, pleie eller opphold ikke tilbys av offentlig norsk helsevesen.

Det gis heller ikke betalingsrett for kostnader til opphold i alders- og sykehjem eller for kostnader i forbindelse med helseferier.

Kostnader til ombygging i hjemmet får man normalt ikke betalingsrett for, dersom markedsværdien øker tilsvarende. Kan det sannsynliggjøres at påkostningene bare er gjort på grunn av sykdom, og ikke som ledd i vanlig oppgradering/vedlikehold, kan det likevel gi krav på betalingsrett.

Avgifter til bil regnes i utgangspunktet som en kostnad uavhengig av sykdommen. Er du avhengig av bil på grunn av sykdommen og avgiftene ikke dekkes av grunnstønad, kan dette gi grunnlag for betalingsrett.

Det er ligningskontoret som tar stilling til kravet. Skattemyndighetene har ikke medisinsk kompetanse, og det kan derfor ikke forventes at de "forstår" alle typer helseproblem. Av erfaring vet vi at betalingsretten praktiseres ulikt. Dette på tross av at like tilfeller skal behandles likt. Det er viktig at eksempler på utlegg som gir rett til betalingsrett, og som ikke fremgår på denne siden meddeles til undertegnede. På den måten kan denne informasjonssiden videreutvikles og andre som er i lignende situasjon som dere kan få den samme behandling av sin sak som den dere har fått.

4. Sannsynliggjøring av avgiftene

Hvorvidt det foreligger årsakssammenheng mellom kostnaden som kreves betalingsført og sykdommen avgjøres konkret i hvert enkelt tilfelle. Hver enkelt skattyter må derfor sannsynliggjøre og dokumentere alle sine avgifter konkret.

Særbetalingen begrenses til de merkostnadene som er dokumentert/sannsynliggjort. Dette betyr at sykdomskostnadene, på forespørsel fra skattekontoret, må kunne sannsynliggjøres/dokumenteres. Pådrar du deg regelmessig merkostnader som vanskelig lar seg dokumentere, kan sannsynliggjøring av merkostnadene for en sammenhengende periode i løpet av året (minst en måned) være tilstrekkelig (eksempelvis avgifter til bleier, våtservietter, kluter etc.).

Det stilles ulike krav til sannsynliggjøring av avgiftenes størrelse avhengig av om det kreves standardbetaling (kr 9.180,-) eller betalingsrett for høyere avgifter. Ifølge skatteloven skal særbetalingen i alminnelighet ikke overstige standardbetalingen. I forarbeidene til loven er det uttalt at det er tilstrekkelig med sannsynliggjøring av avgiftene for å oppnå standardbetalingen, og altså ikke påkrevd med dokumentasjon av de enkelte utleggene.

Ligningsmyndighetene stiller strengere krav til dokumentasjon og sannsynliggjøring når skattyters kostnader er høyere enn standardbetalingen. Men i Lignings-ABC 2007 uttales det at "Kravet til dokumentasjon kan ikke settes så strengt at skattytere nektes betalingsrett for vesentlige meravgifter som skattyter overveiende sannsynlig har hatt selv om disse ikke formelt kan dokumenteres. Kravet til slik sannsynliggjøring må vurderes blant annet ut fra

- hva kostnadene gjelder,
- størrelsen på kostnadene,
- hvor lett kostnadene lar seg dokumentere,
- hvilken forutsetning skattyter har hatt for å ta vare på dokumentasjon og
- hvilken oppfordring skattyter har hatt til dette.."

Hvis uføregraden er omfattende ligger det i sakens natur at skattyter påføres ekstraomkostninger.

Det er ikke nødvendig å sette opp et avansert regnskap eller husholdningsbudsjett for å sannsynliggjøre sykdomsavgiftene. En enkel oppstilling på et eget ark merket "Meravgifter på grunn av sykdom", er tilstrekkelig. Det anbefales at skattyter gir en opplysende kommentar eller begrunnelse til de enkelte avgiftspostene. Det er viktig å merke arket med skattyters navn, fødselsnummer og dato.

Skattefrie ytelser (grunnstønad, hjelpestønad) og eventuelle erstatningsutbetalinger som skal dekke de samme utgiftene som skatteyter krever særfradrag for, skal trekkes fra i de respektive utgiftspostene.

Visse beløpsposter kan være vanskelig å angi nøyaktig og de kan derfor fastsettes skjønnsmessig, med en grundigere begrunnelse. Dette gjelder for eksempel økte strømutgifter. For tilbakevendende merkostnader som vanskelig lar seg dokumentere, kan sannsynliggjøring av merkostnadene for en sammenhengende, representativ periode (minst en måned) være tilstrekkelig sannsynliggjøring av sykdomsutgiftene for hele ligningsåret. Dette kan for eksempel gjelde bruk av bleier, våtservietter etc. og vask av klær, utover det som er normalt for en vanlig husholdning.

Ligningskontoret kan på sin side fravike dette skjønnet, og skatteyter må være forberedt på at uklarheter i redegjørelsen kan føre til at fradrag blir nektet.

Skattedirektoratet har lagt til grunn relativt strenge krav til sannsynliggjøring når det gjelder utgifter til fritidsaktiviteter. Det er her avgjørende om disse regnes som spesielt viktige i forhold til sykdommen, eller om de er alminnelige også for friske barn. Dette kan for eksempel gjelde opphold i basseng eller såkalte "sansehus", innkjøp av spesialhuske for å styrke motorikken hos barnet kontra trampoline, osv.

Nedenfor følger eksempler på utgifter som det kan gis særfradrag for, - men merk at listen ikke er uttømmende, eller bindende for ligningskontoret.

5. Krav til dokumentasjon:

Det skal IKKE sendes inn kvitteringer (verken originaler eller kopier) med selvangivelsen. Skattekontoret vil be om disse ved behov, og skatteyter må derfor være forberedt på å kunne fremlegge dokumentasjon/sannsynliggjøring i form av kvitteringer, bevitnelse, utregninger, kommentarer eller lignende.

Sammen med selvangivelsen skal det sendes inn:

- 1) legeattest av nyere dato (om ikke denne har vært fremlagt tidligere)
- 2) forklaring på sykdommen/lidelsen og en forklaring på hvilke merutgifter denne påfører
- 3) spesifisering av utgiftene

Vi har utarbeidet et veiledningsskjema (vedlagt) som kan benyttes som vedlegg til selvangivelsen. Dersom særfradrag ikke er krevd tidligere, må det i tillegg legges ved legeattest, med nærmere informasjon om sykdommen og de ekstrakostnader som må påregnes som følge av denne.

Har du vært på en godkjent opptreningsinstitusjon, skal det vedlegges attestert melding fra institusjonen om når du var der, og hva du har betalt i egenandel.

Det går ikke alltid umiddelbart fram av skjemaet at tilleggsutgiftene er "nødvendige", f.eks. at tilleggsoppvarming er nødvendig, eller at du trenger hjelpemiddel for å fungere i dagliglivet. Derfor bør du skrive en egenerklæring der du kommer med saklige argumenter som likningsfunksjonærene kan forstå. Ta ikke med unødvendig mye informasjon.

6. Kommentarer til de enkelte poster:

Hvor godt skatteyter begrunner og belyser de enkelte utgiftspostene kan være av avgjørende betydning for om fradraget godtas eller ei. Husk at saksbehandler på ligningskontor neppe kjenner til Angelmanns Syndrom og hvilke behov og kostnader sykdommen medfører. Vi gir her generelle kommentarer som det kan klippes/limes fra, men ettersom hvert enkelt tilfelle skal avgjøres konkret må det foretas individuelle tilpasninger.

Egenandeler

Egenandeler hos fysioterapeut, lege eller psykolog som har driftsavtale med det offentlige er fradragsberettiget. Det samme gjelder egenandel på medisiner og hjelpemidler.

Utgifter til såkalt "alternativ" behandling er i utgangspunktet ikke fradragsberettiget. Dette gjelder for eksempel utgifter til kiropraktor, homøopat eller akupunktur.

Oppvarming/økte strømutgifter

Vanligvis trenger et barn med Angelman-syndrom svært lite søvn og har derfor ikke normal døgnrytme. Barnet våkner og er oppe flere ganger hver natt, samt at det ikke kan ligge med dyne over seg om natten. Dette resulterer i at familien må ha god varme i alle rom til alle døgnets tider, - hvilket medfører betydelig økte strømutgifter.

På grunn av inkontinens samt at barnet griser svært mye med alt, må både barnets og andre familiemedlemmers klær vaskes langt mer enn gjennomsnittet. Dette medfører økte strøm-utgifter.

Barnet kan kanskje på grunn av sitt funksjonsnivå ikke dusje, og må derfor vaskes ved å bade i badekar. Noe som krever mye varmt vann og gir høyere strøm-utgifter.

Det er vanlig at ligningskontorene godtar at en skjønsmessig setter økte strømutfgifter til 10 prosent av familiens totale strømutfgifter.

Ombygging av bolig / tilrettelegging

Etter hvert som barnet blir større og sterkere krever det mer plass til utfoldelse (utagerende adferd). På grunn av barnets handikap ligger mye av ansvaret for hennes/hans utvikling på familien og foregår i hjemmet. Det kan derfor være aktuelt med eget aktivitetsrom til barnet og soverom med lydisolerte vegger og dør.

Særfradrag for utgifter til ombygging av hus reiser ofte vanskelige grensedragninger. Vær også oppmerksom på at det ikke gis fradrag for den del av påkostningene som øker boligens markedsverdi.

Slitasje på klær og sengetøy

På grunn av inkontinens, samt at barnet griser svært mye med alt har familien en høyere klesslitasje enn andre. Merutgift beløper seg til kr..... (skjønsmessig utregning). Inkontinens kan også føre til merutgifter til rens eller utskiftning av puter, møbler, madrasser, biltrekk og lignende.

Kommunikasjon

Siden barnet ikke har språk kommuniserer hun/han gjennom tegn og bilder. Diverse artikler for å sette sammen og vedlikeholde dette kommunikasjonssystemet beløper seg til totalt kr.....

Engangskluter (og evt bleier)

Barnet får kanskje bleier på blå resept, men som følge av dette bruker hun/han også engangskluter. (Dokumenter forbruket for en måned og multipliser med 12).

Bruk av bil / reiser

Reiser til forskjellige sykehus og institusjoner for evalueringer og utredninger, og kjøring til lege/fysioterapeut osv. Kr 1,40 pr km og antatt ... km i løpet av et år gir kr .....i fradrag. Det kreves ikke eksakt kjørebok, men skatteyter må kunne redegjøre for hva kjøringen har bestått i. (Det kan derfor være lurt og noterer dato, sted og antall km ved slike besøk).

Spesialsko / såler

Barnet må kanskje ha spesialsko og såler hvis det har sent utviklet muskulatur og lav tonus i muskulatur.

Nattøy / spesialtøy

Barnet kler kanskje av seg om natten og forstår ikke at dette ikke er bra. Utgifter til syng av nattdrakter med glidelås i ryggen for at barnet ikke skal kunne ta av seg kan fradragsføres. Det samme gjelder annet "spesial" tøy, for eksempel jakke med påsydde votter og lue.

Utgifter til tilsyn / avlastning

Alle foreldre får fradrag for kostnader til pass og stell av barn (for eksempel i barnehage eller SFO) som er hjemmeboende og som er under 12 år (foreldrefradrag). Maksimalt fradrag i 2009 utgjør kr 25.000 for ett barn og økes med inntil kr 5.000 for hvert barn utover det første.

Foreldre til funksjonshemmede barn får også fradrag for slike kostnader når barnet på grunn av sin funksjonshemming har et særskilt behov for omsorg og pleie uavhengig av om barnet er 12 år eller eldre. Det gis da fradrag fra første krone for dokumenterte/sannsynliggjorte merutgifter utover det som dekkes av foreldrefradraget eller evt hjelpestønad, jfr ovenfor.

7. Anskaffelser som har bruksverdi utover inntektsåret:

Ved større anskaffelser/påkostninger med bruksverdi utover inntektsåret, for eksempel kjøp av datamaskin, spesialinnredning til bil og godkjente ombyggingskostnader i bolig, blir det spørsmål om skatteyter kan kreve hele kostprisen til fradrag i ervervsåret, eller om kostprisen skal fordeles over flere år.

Dersom skatteyter ikke kan regne med at anskaffelsen har noen markedsverdi, (for eksempel trappeheis i enebolig) inngår anskaffelseskostnaden som en del av sykdomsutgiftene i ervervsåret. Men skattyteren kan i stedet velge å fordele utgiftene over et passende antall år i forhold til forventet brukstid.

Kostnader til anskaffelser som kan påregnes å ha markedsverdi anses ikke som en kostnad i anskaffelsesåret. Er anskaffelsen løseløs som verdiforringes, må kjøpesummen fordeles som sykdomskostnad over et passende antall år hvor en tar hensyn til brukstid og hvor raskt gjenstanden blir verdiforringet.

8. Forholdet til grunn- og hjelpestønad m.v

Utgiftene det kreves særfradrag for må være dekket av skattyteren selv ved skattepliktig inntekt, lån eller gaver. Dersom skattyter har mottatt skattefrie tilskudd fra det offentlige til dekning av utgiftene, skal tilskuddet redusere utgiftene før det gis særfradrag. Dette gjelder for eksempel når det ytes grunn- eller hjelpestønad på grunn av sykdommen/svakheten.

Hjelpestønad gis til den som har et særskilt behov for tilsyn og pleie, og skal ikke brukes til å dekke andre utgifter ved sykdommen. Hjelpestønaden skal derfor kun komme til fradrag i de faktiske utgiftene skatteyter har hatt til tilsyn og

pleie. Det vil si at hvis skatteyter har hatt utgifter på kr 30.000 til tilsyn og har mottatt ordinær hjelpestønad på kr 12.600, så inngår kr 17.400 i særfradraget.

Trygdemyndighetene kan gi forhøyet hjelpestønad til barn og unge under 18 år som har et pleie- og tilsynsbehov vesentlig større enn det som dekkes av ordinær hjelpestønad. Forhøyet hjelpestønad gis etter 3 satser, henholdsvis kr 25.200, kr 50.400 og kr 75.600, og det er det mottatte beløp som skal trekkes fra de faktiske utgiftene en har hatt til tilsyn.

Utgifter til tilsyn og pleie som ikke dekkes av ordinær eller forhøyet hjelpestønad inngår i særfradraget. Dersom hjelpestønnen er høyere enn de faktiske utgiftene til tilsyn og pleie, skal ikke dette hensyntas ved fastsettelse av særfradraget. Alle andre utgifter på grunn av sykdommen gir rett til særfradrag etter de vanlige regler, uten hensyn til hjelpestønnen.

Grunnstønad gis blant annet til dekning av ekstra utgifter til transport, og til vask og slitasje av klær/sengetøy. Når grunnlaget for særfradraget beregnes skal de tilsvarende utgiftene reduseres med grunnstønnen.

Kostnader som blir dekket av erstatningsutbetaling skal ikke tas med ved fastsettelse av grunnlaget for særfradrag.

9. Søknad om utsettelse av frist for innlevering av selvangivelse

Ser du at tiden er knapp kan det være lurt å søke om utsettelse med innlevering av selvangivelsen .

Du kan søke om 1 måned utsettelse for innlevering av selvangivelsen.

Frist for å levere søknad om utsatt frist for levering av selvangivelse for lønnstakere og pensjonister er 30. April. For personlig næringsdrivende er fristen for å levere elektronisk 31. mai. Frist for å levere på papir er, som for lønnsinntakere, 30. April.

Søknad om utsettelse kan enten sendes elektronisk via Altinn eller skriftlig på papir. Det oppfordres til å sende søknaden elektronisk. Søknad kan begrunnes med at *"det trengs mer tid til innhenting av dokumentasjon og beregning av særfradrag"*. Begrunnelsen innleveres sammen med selvangivelsen

10. Avslutning:

Denne veiledningen er utarbeidet av advokat Torkjell Solbø i Advokatfirmaet Solbø AS, som er ansvarlig for innholdet. Planen er at vi skal oppdatere denne skatteveiledningen årlig, og suppleres med informasjon om ligningsvedtak som kan skape presidens, for hvorledes lignende saker skal behandles. Til dette trengs deres bidrag. Send oss gjerne ligningsvedtak og andre avgjørelser som vi kan få benytte. Alt materialet vil bli behandlet konfidensielt, og vil være underlagt vår generelle taushetsplikt. Etter samtykke kan det være aktuelt å bruke en anonymisert versjon i en fremtidig presentasjon. Ditt bidrag mottas med stor takk !

Som medlem av Norsk forening for Angelmanns Syndrom har du tilbud om rimelig advokatbistand fra foreningens juridiske samarbeidspartner **Advokatfirmaet Solbø AS**, som også står ansvarlig for utformingen av skatteveiledningen på www.angelman.no. Organisasjonens medlemmer eller medlemmets nære familie vil ved fremleggelse av medlemsbevis nyte godt av en førstegangskonsultasjon til kr. 500,-. Fast timepris for medlemmer eller nær familie av denne er etter dette kr. 1 200,- (alle priser er eks mva.) Tilbudet gjelder all juridisk bistand innenfor de fagfelt vi kan tilby. For nærmere informasjon www.solboe.no.

Ta gjerne kontakt for en uforpliktende prat. Du treffer oss på tlf 67 80 87 90.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Solbø AS

Torkjell Solbø
advokat

Vedlegg: Veiledningsskjema